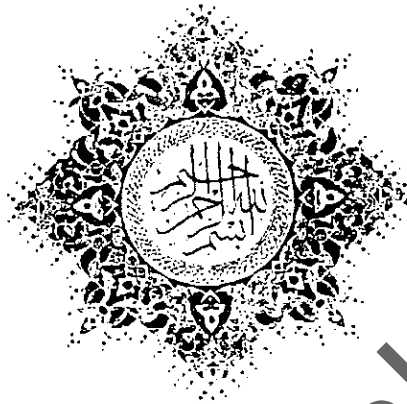

توسعه اقتصادی و برنامه‌ریزی

رویکرد محیط کسب و کار

تألیف:

سعید کیان‌پور

هیات علمی گروه اقتصاد دانشگاه پیام نور

نرگس آهنگر / رامین نظری

کیان پور، سعید. ۱۳۶۳. -
توسعه اقتصادی و برنامه ریزی (رویکرد محیط کسب و کار) / مؤلفان: سعید کیان پور،
نرگس آهنگر، رامین نظری. - همدان: فراگیر هگمتانه، ۱۳۹۲.
۲۲۱ ص.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۱۹-۰۸۴-۰
فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.
۱. توسعه اقتصادی - آموزش برنامه ای.
۲. برنامه ریزی و توسعه اقتصادی - آزمونها و تمرینها (عالی).
الف. عنوان
۱۳۹۲ ت ۸ ک ۹ / ۵۸۰۸ LC ۳۷۸/۱۷۵۰۹۵۵

عنوان کتاب:	توسعه اقتصادی و برنامه ریزی (رویکرد محیط کسب و کار)
مؤلفان:	سعید کیان پور - نرگس آهنگر - رامین نظری
ناشر:	انتشارات فراگیر هگمتانه
چاپ:	سینا
شمارگان:	۱۰۰۰ جلد
نوبت چاپ:	اول ۱۳۹۲/
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۲۱۹-۰۸۴-۰
قیمت:	۱۰۰۰۰ تومان

پایگاه اطلاع رسانی: www.faragirhegmataneh.com
 پست الکترونیک: faragirhegmataneh2@gmail.com
 مرکز پخش: همدان، خیابان شریعتی، مقابل کبابیان، کوچه مهر
 تلفن: ۰۲۵۱۴۴۶۱ - ۰۲۵۱۶۱۴۴ - ۰۲۵۲۸۴۶۲ - ۰۸۱۱ - ۰۲۵۱۷۲۵۲ - ۰۸۱۱ - دورنگار: ۰۲۵۱۷۲۵۲ - ۰۸۱۱

فصل اول : فرایند شکل گیری توسعه همه جانبه

- ۱-۱-۱- مقدمه..... ۱
- ۱-۲-۱- مبانی نظری تحقیق..... ۱۲
- ۱-۲-۱-۱- ساختار دو گانه اقتصادی..... ۱۲
- ۱-۲-۲- دورهای باطل فقر..... ۱۳
- ۱-۲-۳- نظریه رشد متوازن..... ۱۴
- ۱-۳-۱- مروری کلی بر فرایند شکل گیری توسعه..... ۱۷
- ۱-۳-۱-۱- قرون وسطی..... ۲۰
- ۱-۳-۱-۱-۱- قرون وسطی اولیه (قرن ۵۵۰ - ۳۵۰)..... ۲۱
- ۱-۳-۱-۱-۲- قرون وسطی ثانویه (قرن ۱۳ - ۶)..... ۲۲
- ۱-۳-۱-۱-۳- قرون وسطی پایانی (قرن ۱۶ - ۱۴)..... ۲۲
- ۱-۳-۲- رنسانس (قرن ۱۵ ام)..... ۲۲
- ۱-۳-۳- آغاز توسعه فرهنگی (قرن ۱۷۵۰ - ۱۵)..... ۲۳
- ۱-۳-۴- آغاز توسعه اجتماعی (قرن ۱۷۵۰ - ۱۶)..... ۲۴
- ۱-۳-۵- آغاز توسعه اقتصادی یا انقلاب صنعتی (قرن ۱۸ - ۱۷۵۰)..... ۲۶
- ۱-۳-۶- توسعه زیست محیطی (از سال ۱۹۸۰ تا کنون)..... ۲۹
- ۱-۴-۱- مروری کلی بر فرایند شکل گیری مدار دولت ، بازار..... ۳۱
- ۱-۵-۱- فرایند تاریخی جنگ های جهانی..... ۳۴
- ۱-۵-۱-۱- جنگ جهانی اول..... ۳۴
- ۱-۵-۱-۱-۱- آلمان و تحولات اروپا در آستانه جنگ اروپایی اول..... ۳۷
- ۱-۵-۱-۱-۲- جنگ فرانسه با آلمان..... ۳۸
- ۱-۵-۱-۱-۳- اوضاع داخلی و تحولات آلمان پس از وحدت..... ۴۰
- ۱-۵-۱-۴- دلایل وقوع جنگ جهانی اول..... ۴۲
- ۱-۵-۲- جنگ جهانی دوم..... ۴۳

- ۱-۲-۱-۵-۱- پیامد جنگ..... ۴۶
- ۶- جمع بندی و نتیجه گیری..... ۴۷

فصل دوم: فساد، خشونت و فقر ملتها

- ۱-۲-۱- مقدمه..... ۵۲
- ۲-۲- اثر فساد اخلاقی اقتصادی و قانون شکنی بر توسعه اقتصادی..... ۵۲
- ۲-۳- اثر فساد اخلاقی دولتمردان بر محیط کسب و کار..... ۵۴
- ۲-۴- اثر اخلاقی ساز و کارهای قاچاق کالا..... ۵۶
- ۲-۵- آیا ارتباطی میان فساد و فرهنگ جوامع وجود دارد؟..... ۶۰
- ۲-۶- نحوه کاهش فساد اخلاقی اقتصادی در پیمانکارهای دولتی..... ۶۲
- ۲-۷- جمع بندی و نتیجه گیری..... ۶۴

فصل سوم: نیم نگاهی به توسعه جهانی

- ۱-۳-۱- مقدمه..... ۶۷
- ۲-۳-۱- چالش چرخه خشونت..... ۶۸
- ۳-۳-۱- نقشه راهی برای شکستن چرخه ناآرامی در سطح کشور..... ۸۰
- ۱-۳-۳-۱- عدالت، مشاغل و ناآرامی و خشونت..... ۸۰
- ۲-۳-۳-۲- اعتمادسازی فراگیر..... ۸۵
- ۳-۳-۳-۳- تغییر نهادهایی که امنیت، عدالت و اشتغال شهروندان را تامین میکند..... ۸۶
- ۴-۳-۳-۴- مواجهه با تنش ها و فشارهای خارجی و بسیج حمایت بین المللی..... ۸۷
- ۵-۳-۳-۵- سیاست برای ایجاد ائتلاف های مشارکت جویانه..... ۸۸
- ۶-۳-۳-۶- طراحی طرح های ملی برای بازآوری اعتماد و تغییر نهادها..... ۸۹
- ۷-۳-۳-۷- نظارت و کنترل نتایج..... ۹۱
- ۸-۳-۳-۸- تمایز استراتژی ها و برنامه ها بر اساس سابقه و بافت هر کشور..... ۹۳
- ۴-۳-۴- کاهش خطر بروز خشونت، دستورالعمل هایی برای سیاست بین الملل..... ۹۵
- ۵-۳-۵- جمع بندی و نتیجه گیری..... ۱۰۱

فصل چهارم: ریسک و آزادی اقتصادی

- ۱-۴-مقدمه..... ۱۰۶
- ۲-۴-شاخص راهنمای بین المللی ریسک کشوری (ICRG)..... ۱۰۷
- ۱-۲-۴-معرفی شاخص ریسک کشوری..... ۱۰۷
- ۲-۲-۴-کیفیت نهادی و حکمرانی..... ۱۰۹
- ۳-۲-۴-رتبه بندی ریسک کشوری..... ۱۱۰
- ۱-۳-۲-۴-رتبه بندی ریسک سیاسی..... ۱۱۰
- ۱-۱-۳-۲-۴-ثبات حکومت (۱۲ امتیاز)..... ۱۱۰
- ۲-۱-۳-۲-۴-شرایط اجتماعی - اقتصادی (۱۲ امتیاز)..... ۱۱۱
- ۳-۱-۳-۲-۴-ریسک مصادره و غنیمت سود سرمایه های خارجی (۱۲ امتیاز)..... ۱۱۱
- ۴-۱-۳-۲-۴-درگیری داخلی (۱۲ امتیاز)..... ۱۱۱
- ۵-۱-۳-۲-۴-درگیری خارجی (۱۲ امتیاز)..... ۱۱۲
- ۶-۱-۳-۲-۴-فساد (۶ امتیاز)..... ۱۱۲
- ۷-۱-۳-۲-۴-دخالت نظامیان در سیاست (۶ امتیاز)..... ۱۱۳
- ۸-۱-۳-۲-۴-تنش های مذهبی (۶ امتیاز)..... ۱۱۳
- ۹-۱-۳-۲-۴-حاکمیت نظم و قانون (۶ امتیاز)..... ۱۱۳
- ۱۰-۱-۳-۲-۴-نشر های نژادی (۶ امتیاز)..... ۱۱۴
- ۱۱-۱-۳-۲-۴-پاسخگویی حکومت در برابر مردم (۶ امتیاز)..... ۱۱۴
- ۱۲-۱-۳-۲-۴-کیفیت دیوانسالاری (۶ امتیاز)..... ۱۱۴
- ۲-۳-۲-۴-رتبه بندی ریسک اقتصادی..... ۱۱۴
- ۳-۳-۲-۴-رتبه بندی ریسک مالی..... ۱۱۵
- ۴-۳-۲-۴-رتبه بندی ریسک مرکب..... ۱۱۵
- ۳-۴-شاخص های جهانی آزادی اقتصادی..... ۱۱۶
- ۱-۳-۴-منهجم آزادی اقتصادی..... ۱۱۶

- ۱۱۷.....۴-۳-۲- شاخص های آزادی اقتصادی.....
- ۱۱۷.....۴-۳-۲-۱- شاخص آزادی اقتصادی جهان.....
- ۱۱۹.....۴-۳-۲-۲- شاخص آزادی اقتصادی (EFI).....
- ۱۲۳.....۴-۴- وضعیت ایران از نگاه راهنمای بین المللی ریسک کشوری.....
- ۱۲۷.....۴-۵- وضعیت ایران از منظر شاخص های آزاد اقتصادی.....
- ۱۳۳.....۴-۶- جمع بندی و نتیجه گیری.....

فصل پنجم: نیم نگاهی به محیط کسب و کار

- ۱۳۷.....۵-۱- مقدمه.....
- ۱۳۷.....۵-۲- محیط نهادی کسب و کار.....
- ۱۳۸.....۵-۲-۱- مؤلفه اول: سیاست ها، قوانین و مقررات.....
- ۱۳۹.....۵-۲-۲- مؤلفه دوم: ثبات سیاسی و دولت.....
- ۱۳۹.....۵-۲-۳- مؤلفه سوم: امنیت حقوق مالکیت.....
- ۱۴۰.....۵-۲-۴- مؤلفه چهارم: خدمات عمومی و زیرساخت ها.....
- ۱۴۱.....۵-۳- فضای کسب و کار در سایر کشورها.....
- ۱۴۱.....۵-۳-۱- محیط کسب و کار در ایالات متحده آمریکا.....
- ۱۴۵.....۵-۳-۲- تجربیات ارزیابی محیط کسب و کار در آلمان.....
- ۱۵۰.....۵-۳-۳- تجربیات ارزیابی محیط کسب و کار در چین.....
- ۱۵۶.....۵-۳-۴- تجربیات ارزیابی محیط کسب و کار در هند.....
- ۱۶۰.....۵-۳-۵- تجربیات ارزیابی محیط کسب و کار در آفریقا.....
- ۱۶۲.....۵-۴- تحلیل فضای کسب و کار ایران.....
- ۱۶۵.....۵-۴-۱- شاخص های مربوط به ایجاد چارچوب نهادی موافق بازار.....
- ۱۶۵.....۵-۴-۱-۱- شروع کسب و کار.....
- ۱۶۵.....۵-۴-۱-۲- شرایط اخذ مجوز.....
- ۱۶۶.....۵-۴-۱-۳- ثبت دارایی ها.....

- ۲۰۳..... ۶-۴-۲-۵-افزایش کارایی بازرگانی خارجی
- ۲۰۳..... ۶-۴-۳-مکزیک
- ۲۰۵..... ۶-۴-۳-۱-تبادل تجربیات
- ۲۰۷..... ۶-۴-۳-۲-تشویق به همکاری
- ۲۰۸..... ۶-۴-۴-انگلستان
- ۲۰۹..... ۶-۴-۴-۱-قاعده ((یک ورودی)) در برابر ((یک خروجی))
- ۲۱۰..... ۶-۴-۴-۲-برنامه نظام اداری
- ۲۱۱..... ۶-۵-جمع بندی و نتیجه گیری

منابع و ماخذ

- ۲۱۴..... الف - منابع فارسی
- ۲۱۷..... ب - منابع انگلیسی

کشور ها با داشتن بیش از نیم قرن تجربه برنامه ریزی در زمره با سابقه ترین کشورهای در حال توسعه جای می گیرد که نه فقط به هدف های متعارف رشد و توسعه اقتصادی دست نیافته بلکه به نظر می رسد اکنون در مقایسه با آغاز دوره برنامه ریزی و اجرای برنامه های اقتصادی در کشور، کفه ترازوی عوامل همسو و مغایر با الزامات توسعه اقتصادی، به نفع عوامل مغایر سنگین تر شده باشد. به نظر می رسد از طریق مطالعات جامعه شناختی بتوان میزان قرابت عوامل و نهادهای اجتماعی مانند ارزشها، باورها و انتظارات جامعه کنونی ایران را با این الزامات مورد تجربه و تحلیل قرار داد اما حتی ارزیابی شهودی تحولات فرهنگی و اجتماعی در ایران شاید این نتیجه را به دست دهد که این عوامل و نهادهای اجتماعی مساعد را عوامل و نهادهایی گرفته اند که شدیداً ضد توسعه ای عمل می کنند. اگر ادعای مغایرت روزافزون جهت گیری عوامل و نهادهای اجتماعی با الزامات توسعه اقتصادی مورد تردید قرار گیرد در مورد عوامل اقتصادی، اثبات فاصله روزافزون بین امکانات و الزامات توسعه اقتصادی کشور آسان نخواهد بود. از این رو در این کتاب سعی شده است تا با استفاده از یک دید توسعه ای و اقتصاد کسب و کار، چرایی این موضوع که چرا ایران در توسعه بازمانده است به این موضوع پرداخت و برخی راهکارها و چالشهای مربوط به این زمینه را برای ایران بازگو کرد. تجارب توسعه کشورها و مطالعات نهادهای بین المللی مانند بانک جهانی نشان می دهد که محیط کسب و کار، بر توسعه کارآفرینی تاثیر مستقیم دارد. محیط نامساعد کسب و کار، شرکت های کوچک و متوسط و کارآفرینان را در مقایسه با شرکت های بزرگ در معرض مشکلات بیشتر قرار می دهد. بر این اساس، توجه به محیط کسب و کار به عنوان یکی از پیش نیازهای توسعه اقتصادی و توسعه منابع انسانی است.

سعید کیانپور

S_kianpoor@pnu.ac.ir

فصل اول

فرایند شکل‌گیری توسعه همه جانبه

www.ketab.ir